

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1873.

NO. 289. — ŠTEV. 289.

NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 10, 1927. — SOBOTA, 10. DECEMBRA 1927.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXV — LETNIK XXXV

Poljsko-litvinski spor na programu.

POSVETOVAJNA MED PILSUDSKIM IN MIN. PRED. WALDEMARASOM

Maršal Pilsudski bo nastopil pred svetom Liga narodov. — Poljsko-litvinski spor je še vedno neuravnani. — Majhni narodi so posegli vmes. — Delovanje sovjetrov.

ŽENEVA, Švica, 9. decembra. — Prihoda poljskega diktatorja, maršala Pilsudskega nestrpno pričakujejo v namenu, da se svet Liga narodov izogne razpravam glede manjših zadev ter obnovi zopet debato glede bolj zanimivega in važnega predmeta poljsko-litvinskega spora.

Slišati je bilo nasprotuječa si poročila glede ure prihoda maršala. Poljski zunanj minister Zaleski je ugotovil včeraj popoldne, da bo prišel Pilsudski s posebnim vlakom danes opoldne in da bo pravljjen stopiti pred svet Liga narodov tekom popoldanske seje. Ob istem času pa so javljale novice iz Varsave, da ne bo Pilsudskega pred nočjo

ŽENEVA, Švica, 9. decembra. — Diference med Poljsko in Litvinsko so proizvedle nekaj frikcije med člani sveta Liga narodov glede metod postopanja.

Ko so imeli Sir Austen Chamberlain, Briand, Stremann, italijanski poslanik v Švici, Scialoja ter japonski poslanik v Franciji v torek zvečer pravno konferenco, da razpravljam o poljsko-litvinskem sporu, je bilo devet ostalih članov, ki zastopajo manjše sile, razdaljenih, ker so bili mnenja, da je "potorja velikih" prevzela zadevo, ki je stvar celokupnega odbora.

Po zaključenju včerajnjega javnega sestanka, se je vršil privaten sestanek v uradu Sir Ericka Drumonda, generalnega tajnika Lige, da se potolaži člane, omajavačevane in da se razpravlja o postopaju, ko bo maršal Pilsudski nastopil pred odborom.

Poljsko-litvinski položaj ni še prišel iz kritičnega stadija, in dokler ne bo nastopil maršal Pilsudski, bo izid negotov. Litvinski ministrski predsednik Waldemāras ne kaže nobenega znaka, da bi bil pravljjen skleniti kompromis, in če bo Pilsudski prav tako trmoljal, je le malo upanja, da bi se uveljavilo zopet diplomatske odnose med obema sosedoma, ki se nahajata sedaj tehnično v stanju vojne.

MOSKVA, Rusija, 9. decembra. — 1400 delegatov na 15. komunističnem kongresu je včeraj predložilo sovjetski vladni naslednja, soglasno sprejeta priporočila:

1. Pospešni naj se gospodarske odnose s kapitalističnim inozemstvom, z varovanjem posebnih interesov sovjetske zveze.

2. Nadaljuje naj se z ojačanjem obrambne armade.

3. Priporoča se nadaljevanje sedanje mirovne politike socialističnih in kmečkih republik.

4. Priporoča se nadalje, da se vzdrži dobre odnose z delavci vseh narodov, posebno z delavci zatiranih kolonijalnih dežel.

5. Nujno se priporoča akomuliranje ali nagradjenje žitne rezerve, da se vnaprej izogne posledicam slabih letin.

**Konferanca za stavkujo-
če premogarje.**

**Pcnarejevalci potniških
vizev.**

PITTSBURGH, Pa., 9. dec. — Za stavkujoče premogarje v poljih mehkih premogov v zapadni Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji se bo vršila v nekaj tukaj ev potni listov. Trdi se, da so prodajali ponarejene potne vize decembra.

Ob istem času se je vršila tudi v Youngstownu slična konferanca.

Agitirajte za "Glas Naroda", naj-večji slovenski dnevnik v Ameriki.

BERIN, Nemčija, 9. decembra. — Ameriški priseljeniški uradniki v Berlinu so s pomočjo berlinske policije zasledili tolpo ponarejevalcev.

važna konferanca, na kateri bodo zastopane vse delavske organizacije.

Tolpa je ponarejala listine, na katerih je stavila takozvanemu Henry Johnstone, da izne "nezaželenje" priseljenje na vede impeachment postopanje kvotne listine. Štirje voditelji, ki pred senatom. Senat zlorabljen je umrl včeraj v tukajnem prostozidarjem domu v starosti devetdesetih let.

Agitirajte za "Glas Naroda", naj-

LETALEC LINDBERGH BO POLETAL V MEXICO CITY

Znani transatlantički letalec Lindbergh, bo poletel v Mehiko kot "poslanik dobre volje". — Calles je postal povabilo. — Odletel bo iz Washingtona na dan, ki ni bil še določen.

MEXICO CITY, Mehika, 9. decembra. — Gen. Jose Alvarez, načelnik predsedniškega štaba, je informiral poročevalca newyorškega Timesa, da je bila naslednja brzjavka poslana včeraj zvečer polkovniku Charles A. Lindberghu v Združenih državah:

Polkovnik Ch. A. Lindbergh: Izvedel sem, da nameravate poleteti iz New Yorka v Havano na Antilih. Vrbim vas, da storite to preko Mehike, kjer boste deležni najbolj gorkega sprejema.

Plutre Elias Calles,

predsednik republike.

WASHINGTON, D. C., 9. dec. — Polkovnik Charles Lindbergh je objavil včeraj zvečer, da je sprejel povabilo mehiškega predsednika Callesa, da vprizori polet v mehiško glavno mesto. Polet bo izvršen v aeroplantu The Spirit of St. Louis, ki je ponesel letalec na slavnem poletu iz New Yorka v Pariz.

Polkovnik Lindbergh je rekel, da ne ve, če bo sedanji polet v mehiško glavno mesto brez predsedka. Pojasnil je, da mora preščuditi razmere, prenc bo to odločil.

Njegov namen je pričeti s poletom iz Washingtona ter je namignil, da hoče vprizoriti ne-

majnig, da poleti v njih sidrišči in prisatelj igre Caligula, ki je bil pred-

stoma obeh republik. Datum za diženja veličanstva na jeo-

polet ni še določen, — je dostavil.

Lindbergh je povendar, da ne bo pod nikakvi oficijskimi predstavnicami. Na vprašanja časnikov glede oblike, v kateri je prišlo povabilo, je pojasnil, "da je bilo posebno povabilo mehiškega predstavnika".

Prišlo je direktno iz mehiškega glavnega mestu, ne pa preko državnega de-

partmenta ali pa Dwight Morrova, ameriškega poslanika v Mehiki.

Dodim se trdili, da ni nikakih oficijskih stikov s tem pole-

tom, polkovnika Lindbergha v mehiško glavno mesto, so uradniki državnega departmента vendar izjavili, da Leto storili vse, kar je v njih moči, da mu pomagajo.

Čeprav je uveljavila ta vlast prepoved aerooplanskih poletov iz Združenih držav v Mehiku, so dali uradniki zagotovila, da se ne bo delalo nikakih zaprek poletu polkovnika Lindbergha v mehiško glavno mesto. Letalec je imel včeraj popoldne kratek pogovor v državnem departmantu z Robert Oldsom, pomočnim državnim tajnikom, ki ima pod seboj vse zadeve, tikajče se Mehike.

Predlog za bojne zahteve.

WASHINGTON, D. C., 9. dec. — Neka predlog za uravnavo nemško-ameriških vojnih zahtev, ki je identičen z tani pasirano predlogom, je bila včeraj odobrena od hišnega komiteja za pota in sredstva

Governer Oklahoma obtožen.

OKLAHOMA CITY, Okla., 9. dec. — Poslanska zbornica prodajala ponarejene potne vize decembra.

zakonodajale se je počela včeraj z-

Kapitan William Van Schaeck, ki poveljeval izletniškemu parniku General Slocom, kateri je zgorel

15. junija 1904 z izgubo tisoč človeških življenj, je umrl včeraj

v tukajnem prostozidarjem domu v starosti devetdesetih let.

Tolpa je ponarejala listine, na katerih je stavila takozvanemu Henry Johnstone, da izne "nezaželenje" priseljenje na vede impeachment postopanje kvotne listine. Štirje voditelji, ki pred senatom. Senat zlorabljen je umrl včeraj v tukajnem prostozidarjem domu v starosti devetdesetih let.

IZPREMEMBA V TEMPERATURI

Vihariji so povzročili veliko škodo v pokrajini Velikih jezer. — Buffalo in okolica močno trpita. — Visok val je zadel pristanišča Connecticuta.

CHICAGO, Ill., 9. decembra. — Arktično vreme je nastopilo včeraj s severno burjo, ki je dosegla

75 milij na uro zunaj na jezeru.

Mrzli val se je razširil iz Canada in severozapada na daljni tok, v spremstvu močnih vetrov, posebno preko Velikih jezer.

Tri ladje so bile uničene na Velikih jezerih, a izguba življenj v teh nesrečah ni še znana.

Vihar je bil posebno močan v pokrajini Buffala ter je napravil veliko škodo na kopnem in na vodi.

Temperature od ničle pa do 53 stopinj pod ničlo se je zaznamovalo v severozapadnih državah.

Najmanj ducat oseb je umrlo vsled mraza.

BUFFALO, N. J., 9. dec. — Ludwigu Quide in Francoje, profesorju

Ferdinandu Bonissonu, je navalil včeraj na zapadni New

Bonissou je predsednik Lige za kanadske pravice. Quide pa je de prekinul parobrodštvo, odtrgal čolne z njih sidrišč in prisatelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Caligula, ki je bil pred-

streljil, da je napravil primoč med blaznimi rimskega imperatorja ter

zvezni monaški akademik in pi-

satelj igre Calig

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00	
in Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemni nedelj in praznik.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembni kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdeme naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2976.

RAZOROŽEVALNA KONFERENCA

V Ženevi se zopet posvetujejo, kako bi bilo mogoče preprečiti nadaljnje vojne.

To pot je bila, že vsaj v pričetku, tudi Rusija zastopa.

Zastopal jo je posebni odposlanec ruskega zunanjega ministra Čičerina, Litvinov.

Litvinov je predložil svoj načrt, ki je povsem enostaven.

Gospodje, — je reklo, — če nočemo imeti vojno, je treba odpraviti vse sredstva, ki vojno omogočajo. Prenahajamo izdelovati orožje. Potopimo bojne ladje. Razpustimo armade. Pošljimo vojake domov.

Ta načrt, ki je nadvse popoln v svoji priprnosti, pa seveda ni bil sprejet.

S tem, da ga zastopniki drugih narodov niso sprejeli, so jasno pokazali, da jim ni resno za razorozanje in za preprečbo bodočih vojn.

Gre jim veliko bolj zato, kakšnega orožja se bodo posluževali v bodočih vojnah.

Dosedaj so se toliko sporazumeli, da se ne sme noben na bojujoča se stranka posluževati strupenih plinov in bolezniških bacilov.

V bodoči vojni bomo imeli torej čast in veselje poslušati samo 42 centimetrske topove, strojne in navadne puške in drugo strelno orožje, ki bo sipalo s suhega, z morja in iz zraka smrt.

Če pa to ne bo dovolj zaledlo, bodo seveda tudi plini in bacili stopili v akcijo.

Kajti v vojni se bo malokdo brigal za sklepe razočitvene konference v Ženevi.

Ti si lepi so navidez trdn in naomajni, podobni do ločbam mednarodnega prava.

Kdo, za božjo voljo, se je v zadnji vojni brigal za mednarodno pravo?

KRONA MED SMETMI

Iz Draždan poročajo: —

Ko so pospravljali tukajšnji zgodovinski muzej, so našli v kleti med staro šaro krono, žezlo in grb Avgustia Močnega, nekdanjega poljskega kralja in šaskega izbora nega kneza. Krona je iz težkega srebra ter posuta z demanti. Izdelal jo je slavni zlatar Johann Klemm v Freibergu. Avgust je bil rojen v Držbah leta 1670 ter je umrl v Varšavi leta 1733.

To je trpka ironija.

Krono, ki je nekoč vladala narodom, so našli med smetmi v Zgodovinskem muzeju.

Če bi našli v takih okoliščinah kako ameriško relikvijo, bi ne bila ironija tako velika.

Ako bi našli Lincolnov cilinder v stari asheani, bi bilo zanimivo, ne pa smešno kajti Lincoln se v življenju ni nikdar obdajal s pomponom kot ga zahlevajo krona, žezlo in grb.

V splošnem so naši predniki na boljšem kot so prikralji.

Tekom svojega predsedništva se ne oblačijo v svilo in škrlat. Če je predsednik dober in razsoden, je po smrti njegov spomin ostrejše zarisan v srca sodržavljanov kot je po monarhijah spomin na kralje in cesarje.

KONEC LOVSKIE SEZONE

Letošnja lovská sezona v državi New York je končana.

Uradna statistika poroča, da je bilo 28 lovcev ustreljenih, 71 jih je bilo pa deloma težje, deloma lažje ranjenih. Nad trideset se jih nahaja v bolnišnicah v kritičnem stanju.

To poročilo je tako zanimivo.

Dosedaj smo bili namreč vajeni ob zaključku lovskih seson čitati, koliko zajcev, jelenv in druge zveri jih je padlo.

Novice iz Slovenije.

Končno na varnem.

Pribivalstvo na Dolenjskem bo dolgo, ker je došlo poročilo zagrebške policije, da so ga prijeli vilo vest, da so v okolici Zagreba orožniki iz Krašča v selu Brleni aretirali zloglasnega roparja in ču, skoraj v neposredni bližini Zemeljca Vinka Možino, ki so ga že greba.

Vinko Možina, preganjan kot postaje na Dolenjskem, vendar brez uspeha. Možino privedejo te dni v močnem spremstvu v či cigana Josipa Ugarkovića.

Otožnica prijoveduje, da se je obdolženec leta 1926 nahajal v zapore okrožnega sodišča v Novem mestu in pride najbrže že spomlaga to vendorle opazili in opozorili orožnike na sumljivega tujeja.

Vinko Možina je rojen leta 1900 in pristojen v občino Mokronog, kočo in vdrli v notranjost. Tu so Delo mu ni nikoli dišalo in tako je žele zgodaj zašel na kriva pot.

Kimalu je postal strah in trepet prebivalstva, ker skoraj ni lenjšek, minil teden, da ne bi izvršil tativne.

Ko so ga orožniki preiskali, so ne vломi. Dne 21. marca leta 1923 je vломil v Šmarjeti v hišo boji, nadalje 17 patron, vec vitri posestnika Alojzija Hribarja in hov in delavsko kajizico.

mu odnesel srebrno uro ter 4000

Ko so krajšice natančnejše pregleldali, so opazili, da je imel Vin-

Ob tej priliki je Možina umoril ko Kozina napisano z drugim če-

skupno s svojima tovarisema Antonom Ratajejem, rejenim l. 1900 radi tega obstala sumnja, da se

v Zagrebu in Karlovem Lichtenegrom, rojenim leta 1874, v Gradcu Hribarjevega sordniku 18-let-

Po tem svojem roparskem umoru je Možina izvršil celo vrsto tat-

vini in vlamov v novomeškem o-

krajnem glavarstvu. Orožniki so lejiji se je dozdevni Kozina vedno

buli nepristano za petami, to-

bolj zapletel v protislavijo. Končno

Možina se je spretno skrival in

ne so ugotovili, da je njegovo pra-

ga ni bilo mogoče izslediti.

Dne 7. aprila leta 1925 je uno-

ž šest let težke ječe za seboj. Po-

ril Vinko Možina v Gerčevju, ob-

leg tega so dognali iz kriminalne

cine Št. Peter, 75-letnega posest-

evidence, da ga zasedejo radi

nato oropljal.

Po tem dvojnom, roparskem u-

moru je moral Možina pobegniti

je bilo takoj obveščeno okrožno

nekam na Hrvatsko, ker je vač sodišče v Novem mestu, ki je od-

mesecev izginila vsaka sled za redilo vse potreben, da ga privi-

njam. Orožniške postaje na Do-

lenjskem pa so ga imelo stalno v

Roparske bande na Dolenjskem

pelagoma trebijo. V zadnjih mes-

Prekratki je bilo izvršenih cih je bila aretirana včasih nevar-

že zopet več prav drznih vlamov, nih roparjev, izmed katerih pride-

katerih je bil osmujen Možina. Jožef Ribič, Konrad Štrukelj,

Roparski morilec pa je že zopet

Franjo Prosen in Jožef Kovačič

pred zimsko poroto.

Upati je, da bodo v kratkem

pod ključem še ostali zločinci, ki

ogrožajo varnost zlasti v gorskih

vaseh na Gorjancih.

Makso Černe, kasacijski svetnik v Zagrebu, umrl.

Slovensko pravduštvu je zadeba težka izguba. Dne 22. novembra je premuin v Zagrebu in 60. letu starosti, po kratki, težki bolezni Makso Černe, svetnik Stola sedmice, odd. B. (najvišjega sodišča za Slovenijo in Dalmacijo).

Peskušen samomor služkinje.

Obrtnik Andrej Hlade, stanovanec v Zg. Šiški je prihite na Šišensko stražnico ter prijavil v eni senci, da je njegova služkinja skočila pod viak. K srči pa po poškodbah niso smrtni in je treba dekleta z rešilnim vozom prepeljati v bolnice. Malec prej. okrog 18.40 se je res

priprnil ob proggi v Zg. Šiški, bližu mesta, kjer se ceplja gorenjska in kamniška proga, krvavna drama.

Z okna na hiši se je vrgla pod tovorni vlak 26-letna služkinja Ljudmila Kurent, pristojna v Žalec. K srči pa je vlak ni pogazil

pod seboj marvej, jo je odbil in vrgel stran s proge s težkimi po-

škodbami na glavi in velikimi rana-

mi na nogi in po životu. Težko

ranjeno čubpanko je odpeljal re-

šilni voz v bolnico.

Takrat sem pričel delati na-

te, ki so bili zavrnjeni pretekli

teden z uvedenjem kare, — je re-

kel.

Javnost nima prav v svojem

mnenju, da sem namenoma zadržal

cene, katere se bo stavilo na različne modelle. V resnici je bila to

zadnja podrobnost ter je bila skle-

njena v marži kot štiri in dvajsetih urah predno se je otvorilo jav-

nosti dvorane z modeli.

— Moj sin jar svra izračunal,

koliko bodo stale kare, ko se bo

pričelo s produkcijo v masah ter

nastopila temu soglasno. Ko sem

pred šestimi meseci objavil, da se

bo prenehalo z izdelovanjem mode-

la T in da se bo stavilo na njego-

vo mostu izboljšano kar, sem

vkrajnje tulj ugotovilo, da bo le

malo izpremenbe v cenah.

— Novo mesto, 23. novembra.

Ponarejanje kovanega denarja v

Novem mestu.

Danes se je moral zagovarjati

pred porto 24-letni Jakob Planinš-

Grajska Gospodica

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

11

(Nadaljevanje.)

— Na ukaz, gospod grof, — je prikral malček. — Ljubi Bog nam bo pomagal. Tega hočemo vzeti predvsem s seboj, da nam ne bo moglo škodovati peklensko delo. Ali ukaže gospod luč?

— Ne, Kunert, luna vzhaja in jaz sedim rad še nekoliko časa v njenem blesku pri oknu.

— Kot ukaže, gospod grof.

— Ne moti me. Pusti me nekaj časa samega...

— Dobro, gospod grof.

Postava grofa Vilibalda se je stresla, kot stresa obup s svojimi rokami človeka. V norišnico!

Ta naklep je kronal vse bedo, ki je kdaj obiskala njega, samotno nega in nesrečnega!

Krogla iz puški ali prasek strupa bi odrešila majoratnega gospodarja z Niedecka iz življenja, ki je bilo prosto vsakega veselja in vsake sreče, a umobolnica! Biti zaprt z zdravim razumom za celo življenje, ujet, izključen, oropan lastne volje in zlate prostosti, strašno kaznovan kot najhujši zločinec!

Te misli so pognale zapuščenemu možu potne srage na čelo. Kako si je mogoče to izmisli, to vrjeti?

Zakaj pa ne?

Ali niso listi polni najbolj groznih stvari, kako se zlorablja umobolnica?

Zamolkel vzklik muke in strastnega ogorčenja se je izvil iz ust grofa Vilibalda.

Dvignil je svoje bledo lice ter zrl v obupni obtožbi proti nebu. Mirno in milo je svetila srebrna luč na njegovo glavo.

Skozi nočne, temne oblake je zrla luna nanj kot je obraz, ki je poln tolaženja in zveste ljubzni. Mehko kot nežne roke matere je božal vetrč skozi okno ter hladil njegovo vročo čelo.

Ne, on ni še pozabljeno tam zgoraj!

Se je pravičen, resnični Bog, ki ne zapusti svojih in ki daje srečo tudi najbolj zapuščenemu in izgubljenemu, — le pota, po katerih se despo do nje, so različna ter vodijo na čudežen način skozi noč k luči!

Selze so stopile v oči Vililada. Globoko je vzdihnil, se naslonil nazaj v naslonjačo ter zrl ven v tihi, mesečno noč.

Jutri se bo moral ločiti od tukaj, — kdo ve, če se bo vrnil kdaj.

Zopet ga vodi usoda v glavno mesto, čeprav je trdno sklenil, da ne bo nikdar več stopil v sovražno mesto.

Mislil je nazaj na leta, katera je preživel v hiši svojega strice.

Strašna leta! Polna najbolj trpkе srčne bolesti, polna domotožja in tajnih muk.

Sponul se je tudi vsake ure, katere mu je zagrenil Ridiger. Nikdar ne bo pozabil trenutka, ko je stal lepi, vitki deček pred njim ter se pričel brezrčno smejati: — Kaj, ta revez je bratranec Vilibald? No, jaz ti rečem, da se s teboj ne prikažem na cesti, kajti drugače nas bodo obljali psi.

Tedaj je izvedelo ubogo, osirotnelo dečete šele prvikrat z surovo jasnostjo, da je grdo.

Kakšna veriga nepristanih žalitev je bilo njegovo življenje, kako je krvavelo njegovo občutljivo srečo pod tako okrnitostjo!

On se je le težko učil, dočim je Ridiger vse igraje pojmoval in obdržal.

Bolehno telo Vilibalda ni moglo držati koraka z duševnimi zahvatami, katere se je stavilo nanj in čeprav se ga ni v oskrbi tekem različnih bolezni naravnost zanemarjalo, se tudi ni dajalo posebnih skrbiv, da se ohrani pri življenju majoratnega gospodarja, kojega obstoj je delal lastnega sina za berača.

Slabotno življenje pa se je vendar priporočilo skozi vse težke te lesne in duševne krize, kot na rovaš lepemu in močnemu bratrancu, ki se je vendar skrčil kot seneca v solnem poleg bednega, grdega dečka iz Niedecka.

Da, majorat mu je zavidal Ridiger že kot deček. Bil je pameten in egoističen dovolj, da je že kot deček znal presoditi vrednost dečka in dobrski zvoki naslova. Sovražil je srčnega, kateremu je polžala usoda bogastva in naslov že v zibelko in takrat je pač dozorel v njem načrt, da se iznebi na katerikoli način svojega rivala.

S surovo silo ni mogel tega poskusiti, ker je nekoč v nekem prepiru skoro zadavil Vilibald. Vzgojitelj je tedaj priskočil še pravčasno na pomoč ter se ni od čnega časa naprej nič več umaknil od dečka. Njegove simpatije so vedno veljale ubogemu, mučenemu čediču, dočim ni bil Ridiger priljubljen nikjer vseled svojega samostrega in zavratnega značaja.

Tudi oče Ridigerja je nastopil prvič s polno strogostjo in eneržijo proti svojemu sinu, ko je dobil poročilo o dogodku. Ločilo se je oba sovražna bratrance ter poslalo Vilibald na neko vitežko akademijo. Tam bi lahko živel znosno življenje, če bi ne postal že plah in trpek vsele številnih žalitev, katere je moral prenesti v hiši strice.

K temu je prišlo še, da je postal najboljši priatelj Ridigerja iz glavnega mesta njegov sobni tovariš ter nadaljeval z mukami, s katerimi je oni pričeli. Pokvaril mu je vnaprej mesto pri drugih učenih in Vilibald se je vedno bolj umikal iz prijateljskega občevanja.

Po birmi se je zopet mudil na obisku pri svojem stricu ter preživel enako neznotni čas. Čim bolj so doraščali dečki, tembolj je stopala na dan razlika med njimi in čim starejši je postajal Vilibald, tembolj trpk je občutil, da je grdo, neroden in duševno neznan.

Na povleje strice je pričel obiskovati plesne ure. Prvikrat v življenju mu je sreča močnejše utripalo ob pogledu na lepo dekle. Tudi ona je bila prijazna z njim ter položila svojo roko v njegovo, da pleše z njim.

Kako strašno navdušenje je prevzelo Vilibald!

K peti plesni uri pa je prišel Ridiger, ki je dotedaj ležal bolan.

Njegovo vstop v plesno dvorano je napravil konec vsej njegovi sreči. S hitrim pogledom naokrog je bil orientiran. Prav posebno veselje mu je bilo odvrniti dekle od bratranca. In posrečilo se mu je. Deklica je prešla v njegov tabor.

No povratku proti domu je pričoval zmagajec, poln navidezno nedolžne veselosti:

— Ta Teja je res sijajno dete. Sijajne dvojnice dela in vsem ljudem daje priimek. Ali veš, kako imenuje tebe, Vilibald? Zlato te! Sijajno, kaj ne? Ta ti pravi radi twojega obilnega denarja.

Dedič iz Niedecka je molče segel z roko preko svojega sreca, ki mu je krvavelo v brezmejni bolesti.

Nobena človeška usta ne morejo opisati tega, kar je pretrpel v dotični noči. Ko pa je zopet posvetilo sonce na njegovo izmučeno, bledo lice, je stal na njem odločen sklep: Vilibald iz Niedecka ne bo postal nikdar več v svojem življenju predmet roganja iz ust kake de-

klice! V tej noči je bil rojen sovražnik žensk. Ni pa sovražil le njih, tudi do Ridigerja je vzplamela iskra sovraštva v plamen. Vse, kar mu je storil Ridiger poprej, ni bilo nič v primeru s tem umorom, izvršenim nad mlado ljubezni, edino rožo, ki je vzevetela v njegovem življenju.

Študijski čas je zopet ločil bratrance in Vilibald je našel številne vzroke, da se je izognil hiši strice. Še ko je bil proglašen polnoletnim, je bil zopet prisiljen obiskati hišo strice.

Kot izpremenjen se mu je naenkrat zdel Ridiger. Bil je isker, prijateljski in intimen.

Pesimista iz Niedecka pa ni bilo tako lahko premotiti. Sovraštvo je še preveč živo plamelo v njem, da bi se moglo s par prijaznimi besedami izpremeniti v prijateljstvo.

Nova intrigra naj bi odtegnila pravemu dediču majoratu.

Ali ni obstajala klavzula v oporoki, ki je zahtevala šestnajst pradevodov od bodoče grajske gospodinje na Niedecku?

To naj bi se izkoristilo.

Teja ni imela šestnajst prednikov. Če bi se poročil Vilibald z njo, bo postal Ridiger dedič majorata.

Ta načrt je zasledaval Ridiger prav tako pretkano kot trdno vratno. Napravil pa je račun brez krčmarja. Pogosto je priredil se stanek med obema in čeprav je zrla Teja s še tako očarljivim smehom ladjem na grofu, ki je bil neizmerno bogat ter tudi brez majorata, so odbili vsi ti smehljaji od nepremičnih pogledov, s katerimi je motril dedič iz Niedecka svojo mično mladostno ljubezen. Ko pa je postal Ridiger konečno povsem jasen ter govoril o globokem nagnjenju uboge Teje, ki čaka na izjavo Vilibalda, je vzkliknil slednji na ironičen način:

— Ej, mala Teja je vendar dobra kristijanka ter hoče postati sedaj služabnica malikov ter plesati krog zlatega teleta? Ridiger se je ugriznil v ustnico.

Prvikrat v življenju je padel sam v jamo, katero je izkopal drugemu. Izpremenil je svoje taktike. Če se ni hotel Vilibald poročiti po njegovih željah, potem se sploh ne sme poročiti.

Vspričo njegovega slabotnega zdravja pač ne bo postal preveč star in Ridiger bo vse podedoval po njem, kajti on je bil edini Niedeck, če bi umrl majoratni gospodar brez dediča. Nadzoroval je vsled tega edini dve mladi dami v glavnem mestu, ki sta mogli do kazati šestnajst prednikov, da prepreči na vsek način zaroko z Vilibaldom. Mlajšo in lepšo bi pač sam snabil, če bi bil kaj premoženja — in vsled tega se je zadovoljil s tem, da jo čimpreje mogoče zaroči z nekim drugim dobrim prijateljem.

Pri drugi mladi dami pa se je zarotil na drug način proti svojemu bratrancu, dokler mu ni priskočil na pomoč slučaj ter je mlađa dama sama stopila z bojnega polja.

(Dalje prihodnjie.)

Jugoslavia irredenta.

V Padovi

so bili, kakor poroča "Giornale d'Italia", prijeti trije jug. dijaki iz Julijanske Krajine, če, da so prepevali jugoslovansko narod, himno in žaljivo vzklikali proti Italiji in predsedniku vlade, kar je se vedno izmisljeno.

S to zadevo se bavi sedaj policija. Potem so se zbrali 18. novembra, italijanski dijaki na dvorišču univerze in nad vratu so izvesili začetno Dalmacije. Pokaže se je, da so bili vabljeni k podeštanju fantje.

so bili vabljeni k podeštanju fantje, da slovenski dijaki niso mični letnikov 1908 in 1909 radi vpisovanja v predvojaško vežbanje, in najbržje verjeli lažem italijanskih dijakov.

Kobariški prapor za obmejno milico.

Pred kratkim je bila v Kobariški svečanost. Izročil se je prapor kobariškega trga obmejni milici. K svečanosti je prišel tudi predsednik, ki so zagreli ali profesorji bodo sicer dvakrat. Gospodje v občini skrem uradu pa niso imeli časa, da bi jih vpisali. Prišlo je že tretje vabilo, kateremu se pa fantje niso odzvali. Podeštan je rjal in se je zato razumljivo, da ni imel zelenega sultana niti enega prijatelja, temveč same sovražnike. Za svoje intervencije pri sultangu se je dal dobro plačevati. Dasi je bil sin sluge v sultanovi palaci, se je igral kot otrok dan in dan zladil ministru v opečnem sultanom. Ko je zasedel Mulay Jusuf prestol, ga je napravil za svojega privavnega sekretarja ter ga obispal z dokazi svoje vladarske milosti. Si Hababu je bil velik intrigant, ki je storil vse, da je preveč, da bi si pridobil sultanovo zaupanje razven njega kdo drugi na dvoru. Napram dvornim uradnikom je bilo često krut, sužnje v palaci je traktir了解 v sestavljanju s pajuščimi. Zato je razumljivo, da ni imel zelenega sultana niti enega prijatelja, temveč same sovražnike. Za svoje intervencije pri sultangu se je dal dobro plačevati. Dasi je bil sin sluge v sultanovi palaci, se je igral kot otrok dan in dan zladil ministru v opečnem sultanom. Si Hababu je bil velik intrigant, ki je storil vse, da je preveč, da bi si pridobil sultanovo zaupanje razven njega kdo drugi na dvoru. Napram dvornim uradnikom je bilo često krut, sužnje v palaci je traktir了解 v sestavljanju s pajuščimi.

Ko je bil izvoljen za sultana Sidi Mohameda Hamada, so ga prosili ministri in višji uradniki, da naj Sidi Hababu ostaneti. Sidi Mohamed Hamada je tudi storil. Uro potem, ko je zasedel prestol, je bil Sidi Hababu obveščen, da je odstavljen ter da ima zapustiti palaco. Si Hababu pa se ni dal ugnati kar tako v

</div